

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7Csp/33/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121201699
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8121201699.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobkyne: Z. U., K.. XX.XX.XXXX, O. Š. XXXX/XX, XXX XX V., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36234176, právne zastúpenému Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom 1.mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, v spore o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a o primerané finančné zadost'učinenie vo výške 900 Eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v Úverovej zmluve YES, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 24.3.2004, v Úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., v § 4, Hlavy 8. Podmienky zabezpečenia úverovej pohľadávky, v znení: „Klient vyhlasuje, že predlžuje premlčaciu dobu všetkých práv, vzniknutých spoločnosti v súvislosti s poskytnutím úveru klientovi, najmä právo na vrátenie úveru, právo na úhradu príslušenstva a zmluvných pokút a práva prípadne vzniknuté v dôsledku ukončenia ÚZ, a to na dobu 10-tich rokov odo dňa, kedy premlčacia lehota začala po prvý raz plynúť.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

II. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v Úverovej zmluve YES, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 24.3.2004, v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., v § 2, Hlavy 10. Záverečné ustanovenia, v znení: „V prípade omeškania s úhradou splátky úveru či jej časti, zmluvnej pokuty alebo platby podľa hl. 7 týchto ÚP dlhšieho než 7 dni, je klient povinný zaplatiť spoločnosti zmluvné úroky z omeškania vo výške 0,08 % z dlžnej čiastky za každý započatý deň omeškania. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru či jej časti dlhšieho než 7 dni je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8 % z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v Úverovej zmluve YES, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 24.3.2004, v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., v § 4, Hlavy 10. Záverečné ustanovenia, v znení: „Spoločnosť nie je viazaná účelom platby, ktorú stanoví klient a je oprávnená započítať platbu klienta na pohľadávky spoločnosti voči klientovi v tomto poradí: na záväzky klienta voči spoločnosti zapríčinené z iného titulu než z ÚZ, na zmluvné pokuty, na poplatky za poskytované služby, na príslušenstvo úveru vrátane sankcií, na splátku úveru. Platba sa zaráta v uvedenom poradí vždy na najstaršiu splatnú neuhradenú pohľadávku. Spoločnosť je oprávnená zarátať platbu klienta na svoje pohľadávky voči klientovi v inom, než vyššie uvedenom poradí.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadost'učinenie vo výške 100 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V. V prevyšujúcej časti súd návrh žalobkyne na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia zamieťa.

VI. Žalobkyňa má vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žalobou doručenu súdu dňa 26.02.2021 žiadala, aby súd určil neprijateľné zmluvné podmienky uvedené v § 4 hlavy 8, § 2 hlavy 10 a v § 4 hlavy 10 úverových zmluvných podmienok. Zároveň požiadala súd o priznanie primeraného finančného zadostučinenia. Žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným uzatvorila Úverovú zmluvu Yes Č. XXXXXXXXXX G. dňa 24. marca 2004, na základe ktorej jej bol poskytnutý úverový rámec vo výške 995,82 Eur s pevnou mesačnou splátkou 39,83 Eur. Z úverového rámca čerpala 5.548,05 Eur a zaplatila 9.052,40 Eur. Pokiaľ ide o neprijateľné zmluvné podmienky uviedla, že so žalovaným si ich individuálne nedojednala, zmluvné pokuty boli zakomponované do úverových podmienok na vopred pripravenom tlačive zo strany žalovaného, nijakým spôsobom ich nemohla ovplyvniť. Pokiaľ ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku týkajúcu sa predĺženia premlčacej doby na dobu desiatich rokov, uviedla a poukazovala na rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou spisová značka 3C/213/2011 zo dňa 28. novembra 2011. Primerané finančné zadostučinenie požadovala vo výške 900 Eur, pričom nárok zohľadňuje skutočnosť, že žalovaný v zmluve použil 3 neprijateľné zmluvné podmienky. Zároveň viacnásobne žalovaný porušil spotrebiteľské právo. Ak má primerané finančné zadostučinenie reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním primeraného finančného zadostučinenia v takejto výške.

2. Žalovaný sa k žalobe žalobkyne vyjadril v písomnom podaní zo dňa 19. marca 2021, v ktorom žalobu žiadal v celom rozsahu zamietnuť. Uviedol, že zákonné ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, o ktoré opiera žalobkyňa svoju argumentáciu nebolo v čase uzatvorenia zmluvy platné a ani účinné. Rovnako je neprijateľné, aby zmluva spred sedemnástich rokov bola posudzovaná v časti určenia neprijateľných zmluvných podmienok. Žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na určení neprijateľných zmluvných podmienok. Naliehavý právny záujem žalobkyne na určení neprijateľných zmluvných podmienok nie je daný ani v zmysle ustanovenia § 137 písm. c) a ani v zmysle § 137 písm. d) CSP. Rovnako nie je splnený základný predpoklad pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia, a to preukázanie, že žalovaný svojím konaním porušil kumulatívne ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa. Žalobkyňa v konaní dokonca nepreukázala ani to, že by žalovaný voči nej použil napádané zmluvné podmienky, ktoré považuje za podklad na vyplatenie primeraného finančného zadostučinenia. Rovnako je nevyhnutné si uvedomiť, že žalobkyňa požaduje vyplatiť primerané finančné zadostučinenie na základe porušenia ustanovení zákona, ktoré v čase uzatvorenia úverovej zmluvy neexistovali, a to na základe inštitútu primeraného finančného zadostučinenia podľa ustanovenia § 3 ods. 5 zákona číslo 250/2007 Z.z., ktorý rovnako v čase uzatvorenia úverovej zmluvy nebol platný a ani účinný. Predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je to, aby aspoň potencióálna hrozba ujmy vznikla, inak nie je čo reparaovať. Pokiaľ by mal žalovaný uhradiť žalobcovi ešte umelo vykonštruované finančné zadostučinenie vo výške 900 Eur, dostal by sa sám do pozície dlžníka, ktorý by uhradil žalobcovi ako spotrebiteľovi viac, ako mu ten vrátil. Žalobu z tohto dôvodu žiadal zamietnuť.

3. Žalobkyňa vo svojom písomnom podaní zo dňa 08. apríla 2021 uviedla, že od uzavretia Zmluvy právna úprava v oblasti ochrany spotrebiteľa sa značne vyvinula, avšak uvedené nevyklučuje súdny prieskum obsahu spotrebiteľských zmlúv. Navyše, citované ustanovenia § 53 Občianskeho zákonníka boli do Občianskeho zákonníka včlenené 20. marca 2004, z tohto dôvodu je potrebné považovať vyjadrenie žalovaného, že v čase uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy zo dňa 24. marca 2004 náš právny poriadok neobsahoval dané ustanovenia, za nesprávne. Rovnako predmetná žaloba je okrem iného aj účinným prostriedkom dosiahnutia prevencie pred neustálym používaním nečestných podmienok vo formulárových spotrebiteľských zmluvách. Spotrebiteľská zmluva uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným má formulárový charakter, ide o vopred pripravenú predtlač žalovaného, do ktorej žalovaný dopisoval len údaje žalobkyne. Primeranosť sumy 900 Eur je vzhľadom najmä na postoj žalovaného a množstvo porušení spotrebiteľských noriem evidentne daný.

5. Žalovaný vo svojom písomnom podaní zo dňa 28. apríla 2021 zotrval na svojej právnej argumentácii. Uviedol, že u žalobkyne chýba zákonný predpoklad ustanovenia § 3 ods. 5 zákona číslo 250/2007 Z.z. pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a zistil tento skutkový stav:

7. Dňa 24. marca 2004 bola medzi žalobkyňou ako dlžníčkou a žalovaným ako veriteľom podpísaná Úverová zmluva Yes, na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý úverový rámec 30.000 Slovenských korún s výškou mesačnej splátky 1.200 Slovenských korún.

8. Podľa hlavy 8, § 4 úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia a.s., klient vyhlasuje, že predlžuje premlčaciu dobu všetkých práv, vzniknutých spoločnosti v súvislosti s poskytnutím úveru klientovi, najmä právo na vrátenie úveru, právo na úhradu príslušenstva a zmluvných pokút a práva prípadne vzniknuté v dôsledku ukončenia ÚZ, a to na dobu 10-tich rokov odo dňa, kedy premlčacia lehota začala po prvý raz plynúť.

9. Podľa hlavy 10, § 2 úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia a.s., v prípade omeškania s úhradou splátky úveru či jej časti, zmluvnej pokuty alebo platby podľa hl. 7 týchto ÚP dlhšieho než 7 dni, je klient povinný zaplatiť spoločnosti zmluvné úroky z omeškania vo výške 0,08 % z dlžnej čiastky za každý započatý deň omeškania. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru či jej časti dlhšieho než 7 dni je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8 % z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní.

10. Podľa hlavy 10, § 4 úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia a.s., spoločnosť nie je viazaná účelom platby, ktorú stanoví klient a je oprávnená započítať platbu klienta na pohľadávky spoločnosti voči klientovi v tomto poradí: na záväzky klienta voči spoločnosti zapríčinené z iného titulu než z ÚZ, na zmluvné pokuty, na poplatky za poskytované služby, na príslušenstvo úveru vrátane sankcií, na splátku úveru. Platba sa zaráta v uvedenom poradí vždy na najstaršiu splatnú neuhradenú pohľadávku. Spoločnosť je oprávnená zarátať platbu klienta na svoje pohľadávky voči klientovi v inom, než vyššie uvedenom poradí.

11. Z úverového rámca celkovo žalobkyňa čerpala sumu 5.548,05 Eur a zaplatila 9.052,40 Eur.

12. Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 11. októbra 2021 v neprítomnosti žalovaného, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil v písomnom podaní súdu doručenom dňa 08. októbra 2021, v ktorom súhlasil s prejednaním veci v ich neprítomnosti. Žalobkyňa na súdom nariadenom pojednávaní uviedla, že úverové zmluvy jej boli dané na podpis, nebola zo strany veriteľa upovedomená a informovaná o predĺžení premlčacej doby, ako aj o jednotlivých sankciách. V prípade, ak mala viac finančných prostriedkov, zaplatila naraz aj dve splátky. Ak nemala, tak splátku nezaplatila. Žalovaný jej zasielal výzvy na zaplatenie. Zmluvu zasielala žalovanému prostredníctvom pošty.

13. Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

Podľa § 879f ods. 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20191201>> uzavreté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa musia dať do súladu s ustanoveniami § 53 a 54 tohto zákona <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20191201>> a spotrebiteľské zmluvy o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch aj s ustanovením § 55 ods. 1, ak ide o náležitosti zmluvy, a s ustanovením § 57 tohto zákona do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

Podľa § 879f ods. 4 Občianskeho zákonníka, ustanovenia spotrebiteľských zmlúv, ktoré nie sú dané do súladu s ustanoveniami § 53, 54 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20191201>> a 57 tohto zákona podľa odseku 3, sú neplatné po uplynutí troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Spotrebiteľ má právo odstúpiť od spotrebiteľskej zmluvy o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch, ktorá nie je podľa odseku 3 daná do súladu s ustanovením § 55 ods. 1 tohto zákona, ak ide o náležitosti zmluvy, a to do troch mesiacov po uplynutí lehoty podľa odseku 3.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného

predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

14. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná, ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s ratio legis zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú sa považuje aj zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (takzvaná teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). Neprijateľná zmluvná podmienka súd nemodifikuje. Nič by totiž odrádzalo nečestného dodávateľa od pokračovania v používaní neprijateľnej zmluvnej podmienky, keďže by súd zmenou zmluvnej podmienky vlastne udržiaval nečestnú obchodnú prax (rozsudok Súdneho dvora vo veci C 618/10, rozsudok Krajského súdu Prešov z 21. novembra 2012 spisová značka 18Co/109/2011).

15. Slovenská republika vstupom do Európskej únie prevzala záväzok spočívajúci v plnom prispôbení sa systému ochrany spotrebiteľov, ktorý je štandardom pre všetky členské krajiny Európskej únie, preto práva spotrebiteľov tak ako sú dnes zakotvené v našom právnom poriadku, vychádzajú predovšetkým z európskej legislatívy. Práve v dôsledku toho, že spotrebiteľ je vnímaný v zmluvnom vzťahu ako slabšia strana v spotrebiteľskom vzťahu, § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje, aby spotrebiteľské zmluvy obsahovali dojednania, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Predmetné ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka je v právnej praxi známe aj pod pojmom generálna klauzula.

16. Smernicou Rady 93/13 EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si Európska únia stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu. Súdny dvor v rozsudku Oceano Grupo Editorial SA C-240/98 až C-244/98 konštatuje, že je nezanedbateľné nebezpečenstvo v prípade, keď priemerný spotrebiteľ nepoukáže na nekalosť zmluvnej podmienky, a preto súdy v štátoch, v ktorých nie je povinné zastúpenie advokátom majú aj bez návrhu prihliadať na neprijateľnosť zmluvnej podmienky.

17. Podľa § 879f ods. 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 uzatvorené pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa musia dať do súladu s ustanoveniami § 53 a 54 tohto zákona a spotrebiteľské zmluvy o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch, aj s ustanovením § 55 ods. 1, ak ide o náležitosti zmluvy a s ustanovením § 57 tohto zákona, do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

18. Podľa § 879f ods. 4, prvá veta OZ, ustanovenia spotrebiteľských zmlúv, ktoré nie sú dané do súladu s ustanoveniami § 53, 54 a 57 tohto zákona podľa odseku 3, sú neplatné po uplynutí troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

19. Je dôležité si uvedomiť, že citované ustanovenia § 53 ods. 1,3 a odseku 4 boli do právneho poriadku Slovenskej republiky prijaté zákonom číslo 150/2004 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon číslo 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, pričom nadobudli platnosť odo dňa 20. marca 2004. Z tohto dôvodu je potrebné považovať vyjadrenie žalovaného, že v čase uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy dňa 24. marca 2004 náš právny poriadok neobsahoval ustanovenia, za nesprávne. Preto nie je možné súhlasiť s konštatovaním žalovaného, že na daný právny vzťah nie je možné použiť citované zákonné ustanovenia.

20. K námietke žalovaného o nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobkyne na podanej žalobe, súd cituje napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 6Ndc/20/2016 z 23. januára 2017, podľa ktorého zavedenie osobitného konania podľa § 301 CSP neznamená, že spotrebiteľ sa nemôže domáhať neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve. Právo súdu vysloviť v konkrétnom prípade neprijateľnosť zmluvnej podmienky ostalo aj po nadobudnutí účinnosti Civilného sporového poriadku zachované, ale na rozdiel od rozhodnutia vydaného v konaní podľa § 301 a nasledujúceho CSP len s účinkami inter partes. Prípustnosť určovacích výrokov pri

neprijateľnej zmluvnej podmienke bola vyslovená aj v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 6Cdo/127/2017 zo dňa 30. januára 2019, podľa ktorého „rozdiel v porovnaní s určovacou žalobou je ďalej v tom, že žalobu o neprijateľnosť zmluvnej podmienky možno uplatniť len v prípade spotrebiteľskej zmluvy. Úplne odlišný v porovnaní s určovacou žalobou je aj účel, ktorému má uvedená žaloba slúžiť. Dovolací súd dospieva preto k záveru, že v prípade žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky ide o osobitný druh žaloby patriaci spotrebiteľovi, s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch. V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem.“

21. K obdobnému záveru dospel napríklad aj Krajský súd v Prešove vo svojom uznesení číslo konania 20Co/295/2014-151 zo dňa 21. apríla 2016, keď konštatoval danosť právneho záujmu na zabezpečenie právnej istoty, ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Konštatoval, že spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo sponchyňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky, ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenia zmluvnej podmienky za neprijateľnú, t.j. či tak činí pred vstupom do zmluvného vzťahu s dodávateľom, počas jeho trvania alebo až následne.

22. Pojem neprijateľná podmienka vychádza z predpokladu, že ide o zmluvnú podmienku, ktorá napriek požiadavke dobrej viery spôsobuje materiálnu disproporciu ku škode spotrebiteľa (článok 3, ods. 1 Smernice rady 93/13EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

23. Súd je presvedčený, že spotrebiteľská zmluva uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným má bezpochyby formulárový charakter. Tak, ako to potvrdila aj žalobkyňa pri svojom výsluchu na pojednávaní konanom dňa 11. októbra 2021, išlo o vopred pripravenú predtlač žalovaného, ktorú vyplnila, zaslala žalovanému a do ktorej boli dopisované údaje. Jej zmluvná voľnosť bola obmedzená na Dohodu o výške poskytnutého úveru, pričom všetky ostatné zmluvné podmienky nadiktoval dodávateľ bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť ich obsah. Spotrebiteľskú zmluvu je potrebné podrobiť súdnej kontrole neprijateľných zmluvných podmienok.

24. Pokiaľ ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku uvedenú v § 4, hlavy 8 podľa ktorej, klient vyhlasuje, že predlžuje premlčaciu dobu všetkých práv vzniknutých spoločnosti v súvislosti s poskytnutím úveru klientovi, najmä právo na vrátenie úveru, právo na úhradu príslušenstva a zmluvných pokút a práva prípadne vzniknuté v dôsledku ukončenia úverovej zmluvy, a to na dobu desiatich rokov odo dňa, kedy premlčacie lehota začala po prvý raz plynúť. Súd uvedenú podmienku v celom rozsahu považuje za neprijateľnú. Súd uvádza pokiaľ ide o predĺženie premlčacej doby, akékoľvek predlžovanie premlčacej doby na 10 rokov je pre súd absolútne neprípustné. Vytvára sa tým bezprecedentné časové zvýhodnenie veriteľa, čo na druhej strane automaticky vedie k oslabeniu právneho postavenia spotrebiteľa. Takéto závažné ustanovenie o predĺžení premlčacej doby až na 10 rokov je uvedené iba v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., ktoré nie sú podpísané žalobkyňou ako dlžníkom. Je potrebné si uvedomiť, aké problematické je vôbec čítanie týchto zmluvných podmienok, ktoré sú písané miniatúrnym, takmer nečitateľným písmom a samotné predĺženie takejto premlčacej doby až na 10 rokov, podľa názoru súdu spôsobuje nadvládu veriteľa nad dlžníkom aj z pohľadu samotnej vymáhateľnosti práva a ide v podstate o znegovanie samotného inštitútu premlčania v záväzkových vzťahov (rozsudok Okresného súdu Prešov 16Csp/86/2020 zo dňa 10. septembra 2020). O neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky zároveň rozhodol aj Okresný súd Vranov nad Topľou v rozsudku 3C/213/2011 zo dňa 28. novembra 2011, keď uviedol - ustanovenie, obsahom ktorého je vyhlásenie žalovanej, že predlžuje premlčaciu dobu všetkých práv, ktoré vznikli spoločnosti v súvislosti s uzatvorením úverovej zmluvy a úverových podmienok, najmä právo na vrátenie úveru, právo na náhradu príslušenstva a zmluvných pokút, prípadne práva, ktoré vznikli v dôsledku skončenia záväzkového vzťahu z tejto úverovej zmluvy, a to na dobu desiatich rokov odo dňa kedy premlčacia lehota začala po prvý raz plynúť spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto predmetné ustanovenie súd vyhlásil za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je podľa § 53 ods. 5 OZ neplatná. Tento rozsudok bol potvrdený aj rozsudkom Krajského súdu Prešov spisová značka 20Cp/64/2012 zo dňa 29. novembra 2012.

25. Pokiaľ ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku uvedenú v § 2, hlavy 10 záverečných ustanovení v znení, že v prípade omeškania s úhradou splátky úveru, či jej časti zmluvnej pokuty alebo platby podľa

hlavy 7 úverových podmienok dlhšieho než 7 dní, je klient povinný zaplatiť spoločnosti zmluvné úroky z omeškania vo výške 0,08 % z dlžnej čiastky za každý začatý deň omeškania. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru, či jej časti dlhšieho než 7 dní, je klient povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8 % z čiastky, z ktorej úhradou je v omeškani. Obdobne ju súd považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Túto zmluvnú podmienku si žalobkyňa so žalovaným individuálne nedojednala. Zmluvná pokuta bola zakomponovaná do úverových podmienok na vopred pripravenom tlačive zo strany žalovaného. Žalobkyňa v kontraktačnom procese ju nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť. Úverové zmluvné podmienky nie sú podpísané žalobkyňou. Takéto dojednanie o zmluvnej pokute uvedené v úverových zmluvných podmienkach je potrebné podľa § 544 a 545 Občianskeho zákonníka považovať aj za neplatné, keďže neboli individuálne so žalobkyňou dohodnuté, úverové zmluvné podmienky nie sú ňou podpísané. Pri dojednaní o zmluvnej pokute v úverových zmluvných podmienkach ide o dojednanie podľa názoru súdu absolútne neplatné. Tie sú písané veľmi drobným, voľným okom skoro nečitateľným písmom, ako aj celé úverové zmluvné podmienky. Navyše, dojednanie o zmluvnej pokute ako to vyplýva z obsahu úverových zmluvných podmienok je zapracované medzi menej podstatné a menej významné úverové zmluvné podmienky, čo môže vyvolať u spotrebiteľa dojem, že aj táto je tak neďôležitá a nehovoriac o tom, že taký dojem vyvoláva aj veľkosť písma, ktorým sú tieto podmienky písané. Úverové zmluvné podmienky súd hodnotí, že sú prakticky nečitateľné, nejasné a neurčité, a tým pádom aj neplatné. Navyše je nutné uviesť, že dohodu účastníkov o zmluvnej pokute ťažko možno akceptovať ako súčasť všeobecných zmluvných úverových podmienok. Úverové podmienky sú typovými, kde ich obsah a rozsah a to čo v nich bude alebo nebude a v akej forme a v podobe, určuje výlučne len žalovaný ako dodávateľ, ktorý tieto podmienky robí, formuluje a predkladá spotrebiteľom na podpis. Žalobkyňa ako spotrebiteľka ich nemohla žiadnym zásadným spôsobom ovplyvniť. Ak chcela úver získať, mala možnosť ich len podpísať, akceptovať zmluvu a s ňou aj úverové zmluvné podmienky. Dojednanie o zmluvnej pokute a o úroku z omeškania je podľa názoru súdu tak neplatným zmluvným dojednaním.

26. Pokiaľ ide o neprijateľnosť zmluvnej podmienky uvedenej v § 4, hlavy 10, kde spoločnosť nie je viazaná účelom platby, ktorú stanoví klient a je oprávnená započítať platbu klienta na pohľadávky spoločnosti voči klientovi v poradí na záväzky klienta voči spoločnosti zapríčinené z iného titulu než z úverovej zmluvy, na zmluvné pokuty, na poplatky za poskytované služby, na príslušenstvo úveru vrátane sankcií, na splátku úveru. Platba sa zaráta v poradí vždy na najstaršiu splatnú neuhradenú pohľadávku, pričom spoločnosť je oprávnená zarátať platbu klienta na svoje pohľadávky voči klientovi v inom, než vyššie uvedenom poradí, rovnako súd hodnotí ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Predmetné ustanovenie umožňuje žalovanému ako dodávateľovi úveru možnosť započítať platby žalobkyne na iný účel, akým je splatenie istiny tohto úveru, a to bez ohľadu na jej vôľu. Podľa názoru súdu toto ustanovenie zakladá nevyvážený vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným pokiaľ ide o započítavanie jej plavieb na predmetný úver, keďže umožňuje žalovanému postupovať v tomto smere nepredvídateľne a započítavanie jej platieb sa tak stáva pre ňu netransparentné. K uvedenej zmluvnej podmienke zaujal stanovisko aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí 6Co/39/2011 zo dňa 20. septembra 2011, keď uviedol, „uvedené ustanovenie zmluvy má za následok založenie nevyváženého vzťahu veriteľa a dlžníka v otázkach plnenia dlhu spotrebiteľa. Nevyváženosť iba podčiarkuje skutočnosť, že vzťah sa v otázke plnenia stáva pre spotrebiteľa netransparentným a konanie dodávateľa v niektorých prípadoch až nepredvídateľným. Spotrebiteľ má pritom oprávnený záujem na prednostnom splnení predpísaných splátok a vždy prioritne istiny. Tento vždy prítomný záujem slabšej zmluvnej strany vyjadril zákonodarca s účinnosťou od 01.01.2008, aj v uvádzanom ustanovení § 566 ods. 2 OZ. Odvolací súd zastáva názor, že ak zmluvná podmienka vo svojej podstate na škodu spotrebiteľa na jednej strane spôsobuje nerešpektovanie vôle spotrebiteľa a jeho oprávnených záujmov a na druhej umožňuje dodávateľovi bezvýhradne presadiť jeho ekonomické záujmy v zmluvnom vzťahu, zakladá tým nielen nerovnováhu, ale až hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Ak zmluva umožňuje ľubovôľu dodávateľa v tak závažnej otázke, akou je rozhodovanie o účele platby, a teda svojvoľné rozhodovanie o výške nielen príslušenstva, ale v konečnom dôsledku aj o výške samotnej istiny pohľadávky nerešpektujúc pritom určenie účelu platby zo strany spotrebiteľa, je zmluva v tejto časti hrubo nevyvážená. Ustanovenie zmluvy vedúce k opísanému stavu je v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ nie je spotrebiteľom osobitne vyjednané, ale je v rámci kontraktácie nadiktované v režime takzvanéj štandardnej typovej adhézne zmluvy, ide vždy o neprijateľnú zmluvnú podmienku.“

27. K primeranému finančnému zadostučineniu, žalobkyňa si uplatnila sumu 900 Eur, súd jej priznal sumu 100 Eur, ktorú v celom rozsahu považoval za primeranú a vo zvyšnej časti bol žalobný návrh žalobkyne zamietnutý. K tvrdeniu žalovaného, že na primerané finančné zadostučinenie nemá

žalobkyňa kvôli absencii zákona číslo 250/2007 Z.z. nárok, keďže v čase uzatvorenia úverovej zmluvy tento zákon ešte prijatý nebol, súd dáva do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019, ktorý uviedol, „dovolací súd považuje za nevyhnutné v nadväznosti na tvrdenie žalovanej určiť právny režim, podľa ktorého je nutné posudzovať právo na priznanie primeraného finančného zadostučinenia. V zákone číslo 250/2007 Z.z. v prechodnom ustanovení § 29 je upravené pravidlo, podľa ktorého, konania začaté do 30. júna 2007 sa dokončia podľa doterajších predpisov. Keďže tento súdny spor začal podaním žaloby 02. októbra 2014, t.j. po 30. júni 2007, je treba na vec aplikovať právnu úpravu zákona číslo 250/2007 Z.z. a nie zákona číslo 634/1992 Z.z. tak, ako to nesprávne tvrdila žalovaná. Výklad preferovaný žalovanou by znamenal poškodenie spotrebiteľov v tom zmysle, že širšiu ochranu by používali len tí spotrebiteľia, ktorých právne vzťahy vznikli za účinnosti zákona číslo 250/2007 Z.z., čo je neprípustné.“

28. Podľa § 1 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len „združenie“) a označovanie výrobkov cenami.

29. Podľa § 2 písm. a) Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania.

30. Podľa § 3 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

31. Podľa § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

32. Z citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona číslo 250/2007 Z.z. je zrejmé, že splnenie hmotnoprávných podmienok uvedených v tomto ustanovení zákona je úspech pri ochrane práv spotrebiteľa v dôsledku porušenia práv a povinností ustanovených týmto zákonom. Ďalšou podmienkou je, že porušiteľ voči ktorému sa spotrebiteľ domáha zdržania sa protiprávneho konania a odstránenia protiprávneho stavu pri poškodzovaní záujmu spotrebiteľa a v konaní o svoju ochranu bol úspešný. Práve citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa v poslednej vete § 3 ods. 5 zákona uvádza úpravu z ktorej vyplýva, že ak si spotrebiteľ úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej či už týmto zákonom alebo osobitným predpisom, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo iným predpisom zodpovedá.

33. Súd priznanú sumu vo výške 100 Eur považoval za adekvátnu. Zodpovedá účelu, pretože je potrebné toto finančné zadostučinenie nevnímať ako kompenzáciu, ale ako poskytnutú satisfakciu. Na druhej strane súd zdôrazňuje, že tento inštitút by nemal slúžiť spotrebiteľom na bezdôvodné obohacovanie sa. Toto finančné zadostučinenie má odradiť žalovaného, ale aj iných dodávateľov od porušovania práv spotrebiteľov. Súd z tohto dôvodu považoval za primeranú sumu 100 Eur a v prevyšujúcej časti bol žalobný návrh žalobkyne ako nedôvodný v celom rozsahu zamietnutý.

34. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola úspešná v troch žalobných petitoch, rovnako pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadostučinenia, tá je vecou voľnej úvahy súdu. V základe nároku bola úspešná, z tohto dôvodu jej súd vo vzťahu k žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník postupom podľa § 262 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.